

Toelichting:

De gezondheidszorg wordt gekenmerkt door voortdurende, elkaar steeds sneller opvolgende veranderingen. Geen enkele (deel)sector ontkomt daaraan. Ook in de verloskundige zorg volgen de beleidsontwikkelingen elkaar in een rap tempo op. Deze versnelling begon toen in voorjaar 2010 de stuurgroep Zwangerschap en Geboorte in verband met de hogere perinatale sterfte in Nederland haar nota "Een goed begin" uitbracht. Adviezen over onder andere: de goed geïnformeerde zwangere, professionals die samen verantwoordelijk zijn, de bevallende vrouw niet alleen laten, 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid, werden door de politiek omarmt. De uitvoering van deze adviezen vereist een grondige verandering van de verloskunde op logistiek, financieel, organisatorisch en medisch gebied.

Ook de wetenschap en de massamedia besteedden veel aandacht aan de hogere perinatale sterfte in Nederland. De sector schrok van alle publiciteit en ging hard aan de slag. De sector probeert antwoorden te geven op vragen als: hoe combineren we het goede van de thuisbevalling met de expertise van de gynaecoloog, is concentratie van de verloskundige zorg het antwoord op de problemen, hoe gaan we om met spoedverplaatsingen en moet de bekostiging van de verloskundige zorg niet radicaal anders.

Al deze vragen leggen veel druk op de professionals in de eerste, tweede en derde lijn. Er is weinig tijd voor reflectie en visie ontwikkeling met elkaar. Toch is daar behoefte aan want veranderen gaat niet zomaar. Daar zijn bepaalde competenties, kennis en vaardigheden voor nodig alsmede inzicht in de wereld van besturen en management.

Om dit inzicht te verwerven, de kennis op te doen en de vaardigheden te ontwikkelen organiseert het Julius Centrum samen met de Academie Verloskunde Amsterdam-Groningen een masterclass. Daarmee wordt gepoogd een bijdrage te leveren aan een goed werkende geïntegreerde verloskundige zorg.

Formule:

De masterclass bestaat uit 8 colleges van 15.00 tot 19.00 uur. De colleges zijn van april tot juni 2012. Deze masterclass zal starten bij inschrijving van tenminste 12 deelnemers. Bij minder deelnemers kan de masterclass uitgesteld worden tot het najaar van 2012.

Docenten:

De leiding van de masterclass is in handen van Prof. Dr. Guus Schrijvers, hoogleraar functioneren en structuur van de gezondheidszorg van het Julius Centrum van het Universitair Medisch Centrum Utrecht en drs. Gea Vermeulen, directeur Academie Verloskunde Amsterdam Groningen.

De coördinatie tijdens de colleges is in handen van dr. Janneke Schermers en Joyce Kors.

Verder zullen er bij vele onderwerpen gastsprekers een presentatie komen geven.

Werkvorm:

De colleges hebben per vier uur de volgende opbouw:

- een inleiding over het onderwerp van het college door twee deelnemers met interview
- gastdocent
- snack en netwerken
- instructie en/of discussie plenair of in subgroepen

Voor de referaten/gastdocenten worden vooraanstaande sprekers met deskundigheid en/of ervaring in de wereld van het besturen en management in de zorg, met een visie op de geïntegreerde verloskundige zorg en/of beleidsontwikkeling in de (verloskundige) zorg uitgenodigd.

Uitgangspunten:

Als uitgangspunten voor de masterclass worden gehanteerd:

- 'beroepstaal' overstijgend
- recente kennis, ervaringen en inzichten rond de zorg als systeem waaronder de geïntegreerde verloskundige zorg in Nederland
- relevante ontwikkelingen en ervaringen uit het buitenland
- het collegeaanbod is een combinatie van kennis en ervaring uit de wetenschap, het onderzoeksveld en de dagelijkse praktijk in de zorg

- van de deelnemers wordt een actieve inbreng in het programma verwacht vanuit eigen ambitie en inzichten, zodat de masterclass goed aansluit bij de persoonlijke doelen in de eigen werksituatie
- het aantal deelnemers is gesteld op minimaal 12 en maximaal 16
- de groep kent een gedifferentieerde samenstelling
- niet alleen halen, maar ook brengen (dus van elkaar leren).

Onderwijsdoelen:

- kennisontwikkeling
- inzicht verwerven in de ontwikkelingen in ons gezondheidszorgsysteem, die van invloed zijn op de verloskundige zorg in de eerste- tweede en derde lijn.
- het versterken van de academische denkwijze en vaardigheden
- inzicht verwerven in verandermanagement
- het aanleren van vaardigheden op het gebied van het geven van feedback, conflicthantering, onderhandelen en persoonlijke effectiviteit
- tenslotte kan de masterclass zorgen voor verbreding en verdieping van het netwerk met collega's

Persoonlijke doelen, ontwikkeling met betrekking tot:

- reflectie op eigen werkwijze
- leiderschap
- omgaan met verschillen in belangen binnen het samenwerkingsverband
- invloed op veranderingen
- sturen op kwaliteit van zorg
- onderhandelingsvaardigheden

Na afloop zijn de deelnemers in staat:

- de juiste keuzes te maken ten aanzien van relevante thema's binnen het samenwerkingsverband
- sturing te geven aan samenwerkingsprocessen en samenhang in de geïntegreerde verloskundige zorg
- te bepalen welke acties ondernomen dienen te worden ten behoeve van de eigen organisatie en de doelen van de samenwerking
- om die acties op de juiste wijze uit te voeren met de verkregen vaardigheden

Doelgroep:

De doelgroep bestaat uit verloskundigen uit de eerste lijn, verloskundigen in ziekenhuizen, gynaecologen, huisartsen met interesse in de verloskundige zorg, leidinggevenden van geboortecentra en afdelingen verloskunde, bestuurders en medewerkers van beroepsverenigingen op het terrein van de verloskunde, ROS adviseurs, zorginkopers verzekeraars en beleidsmakers bij VWS en nationale instellingen en instanties.

Het ligt in de bedoeling om de deelnemers een eindopdracht te laten uitwerken. De eindopdracht bestaat uit een korte notitie en een powerpoint presentatie waarin de deelnemer aangeeft welke zaken zij in de werksituatie wil veranderen en de eigen ambitie binnen dat verandertraject. Daarmee worden persoonlijke doelen gekoppeld aan veranderdoelen van de organisatie waar men werkt en krijgt de masterclass een concreet einde

Julius Centrum

voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

Programma

1. 19 april 2012

- Kennismaking, leerdoelen inventariseren, uitleg over de vorm waarin de masterclass wordt gegeven, uitleg over de eindopdracht, bespreken van de mogelijkheden en wensen voor een open forum.
- Referaat over de ontwikkelingen in de zorg vanuit bestuurlijk perspectief, o.a. ketenzorg, zorgpaden, ketenregie en zorginkoop. Bekostiging en financiering van de zorg, verzekerde zorg en zorgverzekeraars. Steeds komen eerst algemene ontwikkelingen aan de orde. Daarna vindt toespitsing plaats op pre-conceptiezorg, zorg tijdens de zwangerschap, zorg tijdens de bevalling en de zorg in eerste weken na de geboorte waaronder de kraamzorg.

Spreker: - professor dr. Guus Schrijvers, hoogleraar Public Health Julius Centrum UMC Utrecht.

2. 26 april 2012

- Referaat over de recente ontwikkelingen in de algemene patiëntenzorg vanuit inhoudelijk perspectief (o.a. aandacht voor zelfmanagement, cliëntenperspectief, substitutie, verloskundige samenwerkingsverbanden) met speciale aandacht voor de beleidsontwikkeling in de geboortezorg.
- Juridische aspecten van de zorg in het algemeen en in de geboortezorg zoals o.a. ketenaansprakelijkheid. Kaders van het speelveld, w.o. relevante wetgeving en bespreking van de spelers in het speelveld.

*Sprekers: - dr. Janneke Schermers, docent Julius Centrum, gynaecoloog n.p. en oud-Tweede kamerlid.
- mr.dr. Brenda Frederiks, gezondheidsjuriste, VUmc (gevraagd)*

3. 10 mei 2012

- Kwaliteitsmanagement en patiëntveiligheid in de algemene patiëntenzorg met toespitsingen op de zorg tijdens de zwangerschap, de bevalling en de kraamtijd.
- Lessen uit de verloskundige audit.
- Omgaan met fouten en incidenten in de zorg en met name in de geboortezorg.

Spreker: - professor dr. Guus Schrijvers, hoogleraar Public Health Julius Centrum UMC Utrecht.

4. 24 mei 2012

- Samenwerken tussen professionals in het algemeen en de lessen daaruit voor de verloskundige samenwerkingsverbanden met o.a. aandacht voor visie ontwikkeling van een 'gezamenlijke taal'.
- Leidinggeven aan professionals.
- Conflicthantering / communicatie.

*Sprekers: - professor dr. Eileen Hutton, hoogleraar verloskunde, VUmc (via Skype)
- drs. Mariam Janssen, docent AVAG, psycholoog*

5. 31 mei 2012

- Vernieuwingen in de organisatie van de geboortezorg.
- Ontwikkeling beleidsplannen in de eerstelijns

*Sprekers: - professor dr. Arie Franx, hoogleraar gynaecologie UMC Utrecht
- dr. Caroline Baan, epidemioloog/zorgonderzoeker RIVM*

6. 7 juni 2012

- Verandermanagement in de patiëntenzorg in het algemeen en de daaruit te trekken lessen voor de geboortezorg
- leiderschap in de geboortezorg
- goede voorbeelden in de geboortezorg

*Sprekers: - drs. Gea Vermeulen, directeur Academie voor Verloskunde Amsterdam en Groningen
- professor dr. Guus Schrijvers, hoogleraar Public Health Julius Centrum UMC Utrecht*

7. 14 juni 2012

- Persoonlijk leiderschap, eigenschappen van effectief leiderschap.
- Normen en waarden, "wat drijft mij".
- Persoonlijke effectiviteit en persoonlijk statuut.

Spreker: - dr. Maurice de Valk

8. 21 juni 2012

- Eindopdracht deelnemers. De eindopdracht bestaat uit het maken van een beleidsmemo over een casus of probleem in de eigen organisatie en een presentatie hierover aan docenten en medecursisten.
- Feedback in kleine groepjes van vier personen

Door een docentenpanel.

Lesmateriaal

Ter ondersteuning van de opleiding zal de volgende informatie ter beschikking van de deelnemers worden gesteld:

- inhoudelijk kader (zoals inhoud colleges: presentaties, te behandelen literatuur e.d.);
- achtergrond informatie (zoals artikelen);
- informatie over de locatie waar de opleiding wordt gegeven;
- informatie over de docenten en aanspreekpunten;
- data en tijdstippen (kalender);
- informatie over het Universitair Medisch Centrum Utrecht;

Aanmelding & inschrijving

Indien u zich wilt inschrijven voor deelname aan de Masterclass dan kan dat door middel van het opsturen dan wel faxen van bijgevoegd inschrijfformulier. **Uw inschrijving dient bij voorkeur voor eind februari 2012** bij ons binnen te zijn. Na ontvangst van uw inschrijving zullen wij uw deelname binnen twee weken bevestigen. De kosten per deelnemer zullen € 2.495,-- bedragen.

Indien u nog vragen heeft die een mogelijke inschrijving in de weg staan dan zijn wij graag bereid daarover met u van gedachten te wisselen. Daarvoor kunt u contact opnemen met een van de organisatoren.

Universitair Medisch Centrum Utrecht
Julius Centrum
Coördinator Nascholing
Mevr. Petra Schimmel
Telefoon: 088-7569256
p.j.schimmel@umcutrecht.nl

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

Inschrijfformulier Masterclass “Organisatie geïntegreerde verloskundige zorg” 2012

U280

Gegevens deelnemer:

Naam:

Functie:

E-mail:

Bedrijfsgegevens:

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon:

Ondergetekende meldt zich hierbij aan voor deelname aan de Masterclass en verplicht zich tot betaling van het verschuldigde bedrag van € 2495,-- (u ontvangt een factuur op bovengenoemd adres).

Datum en plaats:.....

Handtekening:.....

U kunt het inschrijfformulier opsturen of faxen aan onderstaand adres:

UMC Julius Centrum
Masterclass Zorg
T.a.v. Petra Schimmel, Str. 6.131
Antwoordnummer 8419
3500 VW Utrecht
Tel: 088 – 756 9256
Fax: 088 – 756 8060

Tot **vier weken** voor aanvang van de Masterclass is het mogelijk kosteloos te annuleren. Dit dient u schriftelijk te doen. Bij annulering binnen vier weken voor aanvang van de opleiding bent u het volledige bedrag aan inschrijfgeld verschuldigd.

Julius Centrum

Het Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde is een van de twaalf divisies van het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht). Het Centrum streeft naar een leidende rol in het verkrijgen en verspreiden van kennis op het gebied van gezondheidswetenschappen en de eerstelijns gezondheidszorg. Het Centrum vervult een voortrekkersrol op het gebied van onderzoek naar vier ziekte-gerelateerde thema's en methodologisch onderzoek. Het biedt hoog gekwalificeerde onderwijsprogramma's voor (bio) medische studenten, onderzoekers, artsen en andere professionals in de gezondheidszorg en verzorgt academische eerstelijns zorg. De Unit Innovaties in de Zorg (v/h Public Health) is onderdeel van de divisie Julius Centrum. De Unit richt zich op onderzoek en evaluatie van innovaties op het gebied van geïntegreerde zorg, disease management en spoedeisende zorg. Ook is de Unit een kenniscentrum voor professionals in de zorg, managers en beleidsmakers.

Julius Centrum

voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN